

PICUM QUARTERLY oktober - december 2014

GRENZEN

VERENIGDE NATIES

EUROPESE BELEIDSONTWIKKELINGEN

NATIONALE ONTWIKKELINGEN

GEZONDHEIDSZORG

ARBEID EN FATSOENLIJKE ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN

ONGEDOCUMENTEERDE VROUWEN

ONGEDOCUMENTEERDE KINDEREN EN HUN GEZINNEN

DETENTIE EN DEPORTATIE

PUBLICATIES EN ANDERE BRONNEN

GRENZEN

EU / EU Ombudsman stelt een onderzoek in naar Frontex' Gezamenlijke terugkeeroperaties (Joint Return Operations)

De Europese Ombudsman, Emily O'Reilly, kondigde op 22 oktober 2014 aan dat haar bureau een onderzoek is begonnen naar de manier waarop Frontex de eerbiediging van fundamentele rechten garandeert bij gedwongen terugkeer in het kader van haar Gezamenlijke Terugkeeroperaties (JRO's). Mevrouw O'Reilly benadrukte dat "JRO's door hun aard mogelijk ernstige schendingen van fundamentele rechten met zich meebrengen. Via dit onderzoek wil ikte weten komen hoe Frontex is uitgerust om met mogelijke schendingen om te gaan en hoe ze het risico op kans van zulke schendingen beperkt." De brief van de Ombudsman naar Frontex vindt u [hier](#).

Bron: [European Ombudsman](#), Press release no. 20/2014, 22 oktober 2014

FRANKRIJK / Extra politie ingezet en protesten uit solidariteit met migranten zonder papieren Calais.

Naar aanleiding van het debat over het toenemend aantal migranten zonder wettig verblijf in de Franse stad Calais ([zie PICUM Nieuwsbrief 16 september 2014](#)) nemen meer en meer mensen deel aan protesten uit solidariteit met de migranten. Vooral op 18 december, de Internationale Dag van de Migrant, wordt een groter aantal demonstranten verwacht. Deze protestacties komen er na een oproep voor politionele versterking in de stad om de situatie te handhaven. De prefect van de regio Nord-Pas de Calais, Denis Robin, verklaarde dat het aantal geschatte migranten in Calais tussen eind augustus 2014 en eind oktober 2014 gestegen is van 1500 tot 2200.. Nadat er gevechten uitbraken tussen verschillende migrantengemeenschappen werd geopperd dat de toevloed aan migranten, waarvan de meerderheid afkomstig is uit Eritrea en Ethiopië, een oorzaak is van spanningen:

Bronnen: [Le Figaro](#), 18 december 2014; [France TV Info](#), 24 oktober 2014; [Le Monde](#), 3 november 2014

RAPPORT / Fundamentele rechten aan lucht- en landsgrenzen van de Europese Unie

Op 11 november 2014 bracht het EU Agentschap voor Fundamentele Rechten, FRA (*EU Agency for Fundamental Rights*) twee rapporten uit over de naleving van fundamentele rechten aan de lucht- en landsgrenzen van de Europese Unie. In een analyse van het grensbeheer, de procedures en controles bij vijf internationale luchthavens en zes landgrenskruispunten, belicht het rapport de nood aan grensbewakers die beter getraind zijn in het inschatten van individuele situaties en voldoende informatie kunnen verstrekken aan mensen die onderworpen worden aan een controle vooraf of aan de grens worden geweigerd. Het rapport "Fundamental Rights at Land Borders: Findings from Selected EU Border Crossing Points" vindt u [hier](#). Het rapport "Fundamental Rights at Airports: Border Checks at Five International Airports in the European Union" vindt u [hier](#).

Bron: [EU Agency for Fundamental Rights](#), 10 november 2014

SPANJE / Oproep om wetswijziging teniet te doen die mensenrechten zal schenden.

Een groep bestaande uit 13 mensenrechtenorganisaties schreven een brief aan VN speciaal rapporteur voor de mensenrechten van migranten, François Crépeau, en aan de Hoge Commissaris voor de Mensenrechten van de Raad van Europa, Nils Muižnieks. Daarin verzoeken ze hen de Spaanse overheid onder druk zetten om een voorstel tot wijziging van de vreemdelingenwet in te trekken. De wetswijziging zou automatische en collectieve verwijdering van migranten, vluchtelingen en asielzoekers van de grenzen van de twee Spaanse enclaves in Noord Afrika, Ceuta en Melilla, vergemakkelijken. De verandering zou het recht van migranten en vluchtelingen op asiel ontnemen en hen blootstellen aan het risico op ernstige mensenrechtenschendingen. Een petitie aan de Minister van Binnenlandse Zaken van Spanje en aan de woordvoerder van het Volkspartij om de wetswijziging te annuleren kunt u [hier](#) tekenen.

Bronnen: [Amnesty International](#), oktober 2014 ; [Human Rights Watch](#), 30 oktober 2014 ; [Europa Press](#), 30 oktober 2014

VERENIGDE KONINKRIJK / Groot-Brittannië doet niet meer mee aan zoek- en reddingsacties in de Middellandse Zee

Op 27 oktober 2014 verklaarde de nieuwe Minister van Buitenlandse Zaken, Lady Joyce Anelay, dat Groot-Brittannië geen steun meer zal geven aan toekomstige zoek- en reddingsacties die in de Middellandse Zee plaatsvinden om de dood van migranten aan de grenzen van Europa te voorkomen. Een nieuwe operatie genaamd Triton, die geleid wordt door Frontex, het Europese agentschap voor de buitengrenzen, is in november 2014 begonnen. Het Britse Ministerie van Buitenlandse Zaken voerden aan dat zij niet aan Triton zullen deelnemen omdat zoek- en reddingsacties op het Middellandse Zee zijn een "pull factor" dat mensen aanmoedigt om naar Europa te komen. Organisaties voor mensenrechten hebben de Britse overheid aangeklaagd omdat ze vinden dat zulke acties belangrijk zijn in het voorkomen van verder verdrinkingen van migranten op grote schaal.

Bron: [The Guardian](#), 27 oktober 2014

VN / Nieuwe richtlijnen mensenrechten aan internationale grenzen

Het bureau van de VN Hoge Commissaris voor Mensenrechten (OHCHR) publiceerde zijn "Recommended Principles and Guidelines on Human Rights at International Borders" (Aanbevolen principes en richtlijnen voor mensenrechten aan internationale grenzen) tijdens de 69de sessie van de Algemene Vergadering van de VN in New York op 23 oktober 2014. De richtlijnen betreffen, onder andere, wettelijke -en beleidskaders, het waarborgen van mensenrechten tijdens redding en onderschepping, screenen en interviewen, het waarborgen van toegang tot justitie, het vermijden van detentie, en terugkeer of deportatie. Maatregelen die migranten zonder wettig verblijf betreffen, mogen volgens de richtlijnen niet als doel of gevolg hebben dat ze discriminerend zijn. Om de richtlijnen te lezen, klik [hier](#).

VERENIGDE NATIES

VN / Algemene aanbeveling over gendergebonden dimensies van vluchtelingenstatus, asiel, nationaliteit, en staatloosheid van vrouwen

Op 6 november 2014 publiceerde het VN Comité voor de uitbanning van discriminatie tegen vrouwen (CEDAW) een set richtlijnen aangaande gendergerelateerde dimensies van vluchtelingenstatus, asiel, nationaliteit, en staatloosheid van vrouwen. Volgens het Comité is het heel belangrijk om gendergebonden vormen van vervolgingen (zoals gendergebonden geweld) te identificeren en te begrijpen. Het Comité constateerde dat in de praktijk, vormen van vervolging vaak worden beoordeeld door een lens van mannelijke ervaringen, wat als gevolg kan hebben dat verzoeken voor vluchtelingenstatus of bescherming niet correct worden beoordeeld of worden geweigerd. Voor meer informatie over de Algemene Aanbeveling No. 32, klik [hier](#).

VN / Rechten van ongedocumenteerde kinderen en niet-detentie hoog op de agenda tijdens de 25ste verjaardag van het VN Verdrag inzake de rechten van het kind

Betrokken partijen over kinderrechten vierden de Universele Dag van het Kind en de 25ste verjaardag van het VN Verdrag inzake de rechten van het kind op 20 november 2014. De Raad van de Europese Commissaris voor de Rechten van de Mens riep alle landen op om immigratie detentie van kinderen volledig en zo snel mogelijk te stoppen. (zoals bepleit door het [VN Comité voor de rechten van het kind](#)). De dringende noodzaak om een eind te maken aan de detentie van kinderen te maken werd ook aangekaart door het maatschappelijke middenveld via de [Global Coalition on Migration](#) (GCM) en de [End Child Detention Campaign](#) (ECD). Naar aanleiding van de t verjaardag van het CRC op 27 november 2014 nam het Europees Parlement een resolutie aan dat bepalingen bevat betreffende de bescherming van elke kind en het mainstreamen van de rechten van het kind tijdens alle EU acties. Het besluit vindt u [hier](#). De Raad van de Europese Unie nam op 4 december 2014 een ontwerp aan [Council Conclusions](#) waarin een aantal verbintenissen worden aangegaan die moeten garanderen d dat de rechten van het kind beschermd worden in alle beleidsterreinen die relevant zijn voor ongedocumenteerde kinderen.

EUROPESE BELEIDSONTWIKKELINGEN

RAAD VAN EUROPA / Het Europese Comité van Sociale Rechten (ECSR) geeft haar einduitspraak in de zaak CEC vs. Nederland

Het ECSR concludeert in haar beslissing van 9 juli 2014 (gepubliceerd op 10 november 2014) in de zaak [Conferentie van Europese Kerken \(CEC\) vs. Nederland](#), dat het huidige Nederlandse systeem van sociale voorzieningen de rechten van ongedocumenteerde migranten schendt en dat het niet in lijn is met artikel 13.5 en artikel 31.2 van het [Europees Sociaal Handvest](#). Deze artikelen refereren respectievelijk aan het recht op sociale en medische ondersteuning en het recht op huisvesting. Het comité oordeelde dat het ontzeggen van de toegang tot huisvesting en gezondheidszorg voor volwassen ongedocumenteerde migranten zonder middelen een schending is van het Europees Sociaal Handvest. Het comité concludeerde dat de staten die het Handvest hebben ondertekend, moeten zorgen voor geschikt onderdak voor ongedocumenteerde migranten, ongeacht of zij zijn verzocht het land te verlaten.

Bron: [Raad van Europa](#), 10 november 2014

RAAD VAN EUROPA / Het parlementaire assemblee spoort lidstaten aan om wetten door te voeren die de detentie van kinderen verbiedt

Het parlementaire assemblee van de Raad van Europa heeft op 3 oktober 2014 de [Aanbeveling 2056](#) aangenomen. Deze aanbeveling spoort lidstaten aan om wetten te introduceren en aan te nemen die immigratie detentie van kinderen verbiedt. Het Assemblee stelde dat immigratiedetentie voor kinderen "een duidelijke en onmiskenbare schending van de rechten van het kind" vormt. Het Assemblee riep nadrukkelijk België, Denemarken, Frankrijk, Hongarije, Ierland, Italië, Nederland en het Verenigd Koninkrijk op om wetten door te voeren die immigratiedetentie van kinderen verbiedt.

Bron: [Parlementaire assemblee van de Raad van Europa](#), 6 oktober 2014

EU / Het maatschappelijk middenveld spoort de EU en haar lidstaten aan om migranten en aan migratie gerelateerde doelen op te nemen in de post-2015 agenda van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen

Een groep non-gouvernementele organisaties heeft een [brief](#) geschreven aan de Europese Commissie, het Europese Parlement en de EU lidstaten om hen aan te sporen om migranten en aan migratie gerelateerde doelen op te nemen in de post- 2015 agenda van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen. De brief onderstreept de bezorgdheid van de organisaties dat een agenda gefocust op enge economische en nationale belangen de boventoon zal voeren ten koste van een meer EU-georiënteerde op mensenrechten gebaseerde benadering waarbij migratiebeleid ten goede kan komen aan de landen van herkomst, doorreis en bestemming en de migranten zelf.

EU / EESC aanbevelingen om de bescherming van migrantenkinderen te verbeteren

Het Europees Sociaal en Economisch Comité (EESC) heeft op 15 oktober 2014 een rapport aangenomen, getiteld: 'Internationale bescherming van alleenstaande minderjarigen'. Een aantal van de aanbevelingen zijn ook relevant voor ongedocumenteerde kinderen, zo ook dat het belang van het kind in acht moet worden genomen boven alle andere nationale en internationale wetgeving, dat het belang moet worden vastgesteld volgens de regels en standaarden van internationale mensenrechtenverdragen en dat het moet worden vastgesteld door een onafhankelijk orgaan dat niet verbonden is aan de immigratiedienst. Het EESC benadrukt dat het beëindigen van detentie van kinderen een urgente prioriteit moet zijn, los van het feit of zij vergezeld worden door hun familie of niet, en ook ongeacht de procedure waarin zij zich bevinden. Het rapport kan [hier](#) in verschillende talen worden gedownload.

EUROPESE COMMISSIE / Nieuw rapport over mensenhandel

Ter gelegenheid van de Europese Dag tegen Mensenhandel op 18 oktober 2014 heeft de Europese Commissie een tussentijds [rapport](#) gepresenteerd over de strategie van de Europese Unie in het tegengaan van mensenhandel in de periode van 2012 tot 2016. Dit rapport werd gelijktijdig gepresenteerd met een [statistisch rapport](#) over de slachtoffers en handelaren over de jaren 2010-2012. De commissie zal ook een rapportage uitbrengen over het gebruik van de [Richtlijn](#) bij het verstrekken van verblijfsvergunningen aan slachtoffers van mensenhandel die niet uit de EU komen. Tussen 2010 en 2012 zijn 30.146 slachtoffers van mensenhandel geregistreerd in de 28 EU lidstaten. De geregistreerde slachtoffers waren voor 80% vrouwen en voor 16% kinderen. Om een grafiek met informatie over de belangrijkste uitkomsten te zien, klik [hier](#).

Bronnen: [Europese Commissie](#), 17 oktober 2014; [EU Observer](#), 20 oktober 2014

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE / Raad Justitie en Binnenlandse zaken bespreekt irreguliere migratie

Als onderdeel van de bijeenkomst van de Raad van de EU op 4 en 5 december 2014, debateerden ministers over de uitvoering van de prioriteiten zoals aangewezen door de [Taskforce Middellandse Zeegebied](#) en over de Raadsconclusies naar aanleiding van de bijeenkomst op 10 oktober 2014 aangaande 'het zetten van stappen voor betere beheersing van migratiestromen'. De Raad verwelkomde de start van de door de EU gefinancierde operatie Triton op 1 november 2014. De operatie heeft als doel het versterken van de grensbewaking in het Middellandse Zeegebied. De Raad heeft ook een debat gehouden over de operaties die worden ondernomen in samenwerking met niet EU-landen. Een videosamenvatting van de bijeenkomst van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken is [hier](#) beschikbaar.

Bron: Raad van de Europese Unie, [Press Release](#) (PRESSE 630 – PR CO 66), 4-5 december 2014

EUROPESE HOF VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS / Uitspraak: Italië schendt de rechten van ongedocumenteerde migranten

Het Europese Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) heeft op 21 oktober 2014 geoordeeld dat Italië de levens van een groep migranten zonder papieren in gevaar heeft gebracht door hen terug te sturen naar Griekenland in 2009. 32 Afghanen, twee Soedanezen en één Eritreeër waren aan boord van schepen gegaan in Patras, Griekenland en vervolgens aangekomen in de havens van Ancona, Bari en Venetië. Van daaruit zijn zij direct teruggestuurd naar Griekenland zonder enig proces. Het Hof oordeelde dat de migranten in Griekenland het gevaar liepen om terug te worden gestuurd naar hun land van herkomst en dit schond verschillende artikelen

van het Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens, waaronder het niet verschaffen van toegang tot de asielprocedure.

Bronnen: [BBC](#), 21 oktober 2014; [EU Observer](#), 21 oktober 2014

HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE UNIE / Hof oordeelt aangaande het recht van migranten om gehoord te worden in uitzettingsprocedures

Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft in de [zaak C-249/13](#) (*Khaled Boudjlida vs Préfet des Pyrénées-Atlantiques*), in haar uitspraak van 11 december 2014 de reikwijdte van het recht van een irreguliere derdelander om gehoord te worden verduidelijkt, in lijn met de bepalingen in de Terugkeerrichtlijn ([Directive 2008/115](#)). De zaak betrof de klacht ingediend door de heer Khaled Boudjlida tegen zijn uitzetting. De heer Boudjlida, met de Algerijnse nationaliteit, had zijn verblijfsvergunning in Frankrijk niet vernieuwd nadat zijn studentervisum was verlopen eind 2012, hij was ongedocumenteerd geraakt en nadat hij een aanvraag had ingediend voor de registratie als zelfstandig ondernemer, ontving hij het verzoek het land te verlaten. Het Hof oordeelde dat het recht om gehoord te worden, de lidstaten de verplichting geeft om de betreffende persoon in de gelegenheid te stellen een zienswijze te geven aangaande het uitzettingsbevel. Het Hof verduidelijkte ook dat de nationale overheden niet verplicht zijn om informatie vrij te geven op basis waarvan zij de derdelander willen uitzetten. Het Hof oordeelde uiteindelijk dat het besluit tot uitzetting altijd via juridische procedures kan worden aangevochten, om op die manier bescherming en het recht op verdediging van de betreffende persoon te waarborgen. De volledige zaak is [hier](#) te lezen.

Bron: Hof van Justitie van de Europese Unie, [Press Release No 174/14](#), Luxemburg, 11 december 2014

HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE UNIE / Uitspraak ten gunste van de rechten van ongedocumenteerde werknemers in Nederland

In haar uitspraak van 5 november 2014, in de zaak [C-311/13](#) (*O. Tümer vs Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen*), heeft het Hof geoordeeld ten gunste van de toepassing van de bescherming, als vastgelegd in de EU [Richtlijn betreffende de bescherming van de werknemers bij insolventie van de werkgever](#), op ongedocumenteerde migrantenarbeiders. Het Hof oordeelde dat aan ongedocumenteerde werknemers het recht ontzeggen op uitbetaling wanneer de werkgever insolvent geworden is, indruist tegen de sociale doelstellingen van de Richtlijn. Derhalve verduidelijkte het Hof dat lidstaten de toepassing van de bescherming als vastgelegd door de Richtlijn niet kunnen weigeren voor ongedocumenteerde migranten.

Bron: [Uitspraak van het Hof \(Vijfde kamer\) van 5 november 2014](#), *O. Tümer vs Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen*, Case C-311/13.

HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE UNIE / Uitspraak aangaande uitzettingsbevel in Frankrijk

Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft op 5 november 2014 uitspraak gedaan in de [zaak C-166/13](#) (*Sophie Mukarubega vs. Préfet de police en Préfet de la Seine-Saint-Denis*), betreffende een klacht tegen het uitzettingsbevel voor mevrouw Sophie Mukarubega. De asielaanvraag van mevrouw Mukarubega, met de Rwandese nationaliteit, was in 2012 afgewezen door de Franse autoriteiten. In haar uitspraak heeft het Hof verklaard dat het gemeenschapsrecht de nationale autoriteiten niet verplicht om een gehoor te houden inzake een besluit tot uitzetting, wanneer het besluit aangaande de irregulariteit van het verblijf en het uitzettingsbevel tegelijk bekend zijn gemaakt. Het Hof merkt op dat mevrouw Mukarubega is gehoord naar aanleiding van haar irreguliere verblijfsstatus en een zienswijze heeft kunnen aanleveren. Vervolgens concludeert het Hof dat de afgifte van het uitzettingsbevel door de Franse autoriteiten niet in strijd was met het recht om gehoord te worden dat is verankerd in het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie.

Bron: [Hof van Justitie van de Europese Unie](#), Press Release No 142/14, 5 november 2014

NATIONALE ONTWIKKELINGEN

BELGIË / Circa 50 ongedocumenteerde migranten in hongerstaking

Op 17 november 2014 ging een groep van ongeveer 50 ongedocumenteerde migranten, onder wie acht vrouwen, in hongerstaking in Brussel, België. De groep wil dat er gehoor wordt gegeven aan hun rechten en dat

ze een verblijfsstatus krijgen. Een woordvoerder van de Belgische Dienst Vreemdelingenzaken verklaarde dat een hongerstaking gewoonlijk niet leidt tot een wijziging in de status van de migranten door het ministerie. Bron: [DH.net](#), 23 november 2014

DUITSLAND / Federale Dienst voor Migratie en Vluchtelingen bekritiseert kerkasiel

In reactie op het stijgende aantal kerken in Duitsland dat asiel biedt, verklaarde de President van de Duitse Federale Dienst voor Migratie en Vluchtelingen (Bundesamt für Migration und Flüchtlinge, BAMF), Manfred Schmidt, op 15 oktober 2014 dat het twijfelachtig is dat de kerken op een verantwoordelijke manier gebruikmaken van hun mogelijkheid om asiel te bieden aan ongedocumenteerde migranten en vluchtelingen. Hij betoogde dat het bieden van kerkasiel geen kwestie meer is van het simpelweg bieden van asiel aan mensen in nood, maar wordt gebruikt om het Dublinsysteem in het geheel aan de kaak te stellen. Volgens gegevens van het [Duitse Oecumenische Federale Kerkasielconsortium](#) (Ökumenische Bundesarbeitsgemeinschaft Asyl in der Kirche e.V., BAG), vonden in september 2014 circa 245 personen onderdak in circa 136 kerkgemeenschappen in heel Duitsland, in vergelijking met 62 personen in 34 kerkgemeenschappen in januari 2014. Het kerkasiel kent een lange traditie in Duitsland en waarborgt het recht op onderdak voor asielzoekers en ongedocumenteerde migranten.

Bronnen: [Die Welt](#), 16 oktober 2014; [Deutschlandfunk](#), 23 oktober 2014

IERLAND / Nieuwe gegevens over ongedocumenteerde migranten in Ierland

Het Ierse Centrum voor Migrantenrechten (Migrants Rights Centre Ireland, MRCI) publiceerde op 26 november 2014 nieuw onderzoek naar het leven van ongedocumenteerde migranten in Ierland. De gegevens, die zijn verzameld door het MRCI en diens campagnegroep Gerechtigheid voor Ongedocumenteerden (Justice for the Undocumented), tonen aan dat er momenteel tussen de 20.000 en 26.000 ongedocumenteerde migranten leven in Ierland. Verreweg de meesten (81%) verblijven al vijf jaar of langer in Ierland. 87% van de ongedocumenteerde migranten in Ierland heeft een baan en ruim 86% van hen had de juiste documenten toen zij het land binnenkwamen en raakten vervolgens ongedocumenteerd.

Bronnen: [Migrants Rights Centre Ireland](#) (MRCI), 26 november 2014; [The Irish Times](#), 26 november 2014

SPANJE / Campagne zet vraagtekens bij sensatiezucht van de media

Een campagne van de Spaanse organisatie Red Acoge zet vraagtekens bij de op sensatie beluste berichtgeving over migratie door de media. Als onderdeel van de campagne is er een website gelanceerd met informatie en video's om de bewustwording te vergroten m.b.t. deze kwestie, waarvoor de organisatie de term 'inmigracionalismo' bedacht heeft, een samentrekking van de Spaanse woorden voor 'immigratie' en 'sensationalisme' (sensatiezucht). Klik [hier](#) voor meer informatie over de campagne.

GEZONDHEIDSZORG

RAPPORT / Toegang tot maatschappelijke diensten en gezondheidszorg voor migranten in Europa

Eurodiaconia publiceerde op 13 november 2014 haar 2014-rapport over migratie met de titel "Access to social and health services for migrants in Europe: overcoming the barriers" (Toegang tot maatschappelijke diensten en gezondheidszorg voor migranten in Europa: het overwinnen van de obstakels). Dit rapport is gebaseerd op onderzoek dat is verricht onder de leden van Eurodiaconia, diaconale en kerkgerelateerde dienstverlenende organisaties op het gebied van maatschappelijke diensten en gezondheidszorg. In het rapport wordt vermeld dat de belangrijkste uitdagingen zoals toenemend racisme en vreemdelingenhaat jegens migranten leiden tot een gebrek aan politieke wilskracht om beleid te veranderen, gecompliceerde administratieve en juridische obstakels, en het niet invoeren van EU-rechten en -verworvenheden op basis van internationale verdragen en EU-richtlijnen door lidstaten. Klik [hier](#) om het volledige rapport te lezen.

SPANJE / CAMPAGNE / Aandacht voor beperkte toegang tot gezondheidszorg

De Spaanse organisatie Red Acoge lanceerde op 3 december 2014 een nieuwe campagne met de titel 'Yo elijo ser humano' ('Ik heb ervoor gekozen om mens te zijn'). De campagne roept de nieuwe Spaanse Minister van Volksgezondheid, Alfonso Alonso, op om de Koninklijk Besluit Wet 16/2012 ongedaan te maken. Sinds het moment waarop deze wet van kracht werd, zijn ruim 800.000 migranten uitgesloten van toegang tot

gezondheidszorg. Om het gevoel van marginalisatie en kwetsbaarheid over te brengen dat migranten hebben wier recht op gezondheidszorg is afgenomen, plaatste Red Acoge verborgen camera's in een apotheek die de reactie vastlegde van klanten toen hen werd verteld door de apotheker dat hun gezondheidszorgpasjes waren vernietigd. Klik [hier](#) om meer te weten te komen over de campagne en om de petitie te ondertekenen.

Bron: [Para Inmigrantes.info](http://ParaInmigrantes.info), 3 december 2014

VK / Maatregelen die NHS-fraude moeten tegengaan ondermijnen waarden NHS en de volksgezondheid

In het rapport met de titel "Ensuring fair use of the NHS efficiently and effectively..." 'Do no Harm' ("Het waarborgen van eerlijk gebruik van de NHS op een efficiënte en effectieve manier..." 'Geen schade berokkenen') wordt de regelgeving van het Verenigd Koninkrijk op het gebied van het in rekening brengen van de kosten van de National Health Service (NHS) bestudeerd evenals de veranderingen die zijn voorgesteld om de diensten te verbeteren. Het rapport benadrukt een aantal belangrijke obstakels die het behalen van de doelstellingen van de Britse regering kunnen belemmeren en doet enkele aanbevelingen. Dit rapport dat in oktober 2014 is gepubliceerd door Demos en Dokters van de Wereld, bevat een analyse van de werkbaarheid en impact van de voorstellen, onder andere op het functioneren en de efficiëntie van de NHS, m.b.t. de verdeling van middelen en de kostenimplicaties van het beperken van de toegang tot eerstelijns, preventieve en curatieve gezondheidszorg. In het rapport worden ook vragen gesteld over de financiering en de capaciteit om de nieuwe IT-infrastructuur te beheren, die nodig zouden zijn voor de invoering van de financieringsregeling, en de negatieve gevolgen van het potentieel of vermeend delen tussen de NHS en de immigratieautoriteiten van gegevens over de toegang door migranten tot de zorg die zij nodig hebben en waarop ze recht hebben. Klik [hier](#) om het volledige rapport te lezen.

ARBEID EN RECHTVAARDIGE WERKOMSTANDIGHEDEN

CAMPAGNE / 'Gebruikt in Europa': mensenhandel en economische uitbuiting

Ter ere van de Europese Dag tegen Mensenhandel op 18 oktober 2014 organiseerde La Strada International, het Europese Netwerk tegen Mensenhandel, samen met 30 partnerorganisaties uit heel Europa de campagne 'Used in Europe: human trafficking and labour exploitation on our continent' ('Gebruikt in Europa: mensenhandel en economische uitbuiting op ons continent'). De campagne roept consumenten, de private sector en nationale overheden op om op te treden tegen mensenhandel en biedt tevens een interactieve kaart en cijfers over mensenhandel en economische uitbuiting in heel Europa. Klik [hier](#) om de campagnepagina te bekijken.

FILM / Nieuwe documentaire vraagt aandacht voor uitbuiting van huishoudelijk personeel

De Duitse documentaire 'Dringend gesucht – Anerkennung nicht vorgesehen' (Met spoed gezocht – wordt niet erkend) ging op 25 november 2014 in Hamburg in première. De documentaire toont het persoonlijke verhaal en de strijd voor de rechten van verschillende migranten die in Duitsland en in Nederland werkzaam waren als hulp in de huishouding en die werden uitgebuit door hun werkgever. De documentaire wil licht werpen op het gebrek aan rechten van huishoudelijk personeel en kijkt naar de eerste initiatieven om zich te organiseren en lid te worden van een vakbond. Klik [hier](#) voor meer informatie over deze Duitse documentaire van Mónica Orjeda en Anne Frisius.

DUITSLAND / Linkse vakbondsleden willen ongedocumenteerde migranten en vluchtelingen opnemen in vakbond

Een nieuwe alliantie voor vakbondsrechten voor vluchtelingen en ongedocumenteerde migranten is in november 2014 opgericht in Berlijn op initiatief van de vakbondsgroep 'Ver.di aktiv'. Dit initiatief volgt op de bezetting door ongedocumenteerde migranten en vluchtelingen van het hoofdkantoor van de Duitse Vakbondfederatie (Deutsche Gewerkschaftsbund, DGB) in september 2014. Deze actie leidde tot de gedwongen verwijdering van de bezetters door de politie op 2 oktober 2014. Medestanders en sommige vakbondsleden waren zeer verontwaardigd door de gedwongen verwijdering van bezetters. In 2013 liet de vakbond van werknemers in de dienstverleningssector, Ver.di, circa 300 ongedocumenteerde migranten en vluchtelingen toe als lid.

Bronnen: [Neues Deutschland](#), 5 december 2014; [Ver.di aktiv](#), november 2014

ONGEDOCUMENTEERDE VROUWEN

IERLAND / Zaak van vrouw die asiel zoekt benadrukt controverser rond Ierse abortuswetgeving

Een recente zaak van een vrouw die in maart 2014 naar Ierland kwam om daar asiel aan te vragen en die een abortus wilde ondergaan, wat niet mocht, en wier kind vervolgens na te zijn geboren via een keizersnede door jeugdzorg bij haar is weggehaald, heeft geleid tot een grotere roep om vrije, veilige en legale toegang tot abortus voor alle vrouwen die wonen en werken in Ierland. Met hulp van tolken vertelde de vrouw diverse overheidsinstanties dat ze "liever dood zou gaan" dan dat ze de zwangerschap voort zou zetten, omdat die het gevolg was van een verkrachting in haar land van herkomst. Op het moment dat zij toegang kreeg tot zorg in Ierland werd haar verteld dat haar zwangerschap te ver gevorderd was. De vrouw weigerde vervolgens te eten en te drinken en na 40 uur te hebben geweigerd om te drinken, bood de autoriteit op het gebied van gezondheidszorg haar een keizersnede aan die dan onmiddellijk zou plaatsvinden. Haar baby werd geboren na een zwangerschap van 25 weken en door jeugdzorg bij haar weggehaald. In een uitgelekt rapport van de Ierse Health Service Executive (HSE) werd vastgesteld dat er "kansen waren gemist" en dat de verschillende instanties die zich bezighielden met de vrouw werden beperkt door de wetgeving. Deze zaak wordt nu herzien.

Bronnen: [Irish Independent](#), 2 november 2014; [The Irish Times](#), 4 oktober 2014; [The Irish Times](#), 11 oktober 2014

VS / CAMPAGNE / Training voor ongedocumenteerde vrouwen in een gewelddadige relatie

Het stadsbestuur van de stad Coachella in Californië lanceerde in oktober 2014 in samenwerking met de organisatie Shelter from the Storm en de Riverside County Sheriff's Department een campagne om ongedocumenteerde vrouwelijke migranten te trainen in hun rechten. [Shelter from the Storm](#) biedt hulp aan vrouwen die te maken hebben met huishoudelijk geweld. Veel ongedocumenteerde vrouwen die op de velden werken in deze regio hebben ook te maken met seksueel geweld. De campagne is bedoeld om vrouwen te informeren over toegang tot bescherming en om hun te helpen bij dit proces.

Bron: [The Desert Sun](#), 26 oktober 2014

ONGEDOCUMENTEERDE KINDEREN EN HUN FAMILIES

EUROPA / Kinderen uit migranten huishoudens leven disproportioneel veel in armoede naar aanleiding van de recessie

Uit het UNICEF *Innocenti Report Card 12*, genaamd 'Kinderen van de Recessie: de invloed van de recessie op het welzijn van kinderen in rijke landen' (Origineel: '*Children of the Recession: The impact of the economic crisis on child well-being in rich countries*') blijkt dat beleidsmaatregelen gedurende de economische crisis ertoe hebben geleid dat er meer ongelijkheid is gekomen in en tussen de EU lidstaten. Kinderen in kwetsbare situaties zijn disproportioneel getroffen door deze maatregelen. Het is gebleken dat de impact van de recessie op kinderen uit migrante huishoudens vaak groter is dan op kinderen uit niet-migrante huishoudens. Een groot aantal ongedocumenteerde kinderen zijn niet vertegenwoordigd in de cijfers, toch tonen de bevindingen dat het leven in een migrante huishouden (gedefinieerd als een huishouden met minstens één volwassene geboren buiten de Europese Unie) het risico op kinderarmoede vergroot. Er zou dus gesteld kunnen worden dat ongedocumenteerde kinderen nog kwetsbaarder zijn voor armoede door de extra problemen waar zij tegenaan lopen door hun irreguliere status. Lees [hier](#) het volledige rapport.

RAPPORT / Wat staten kunnen doen om het respect voor de belangen van niet-begeleide en alleenstaande kinderen in Europa te verzekeren

Met een nieuw rapport proberen UNICEF en UNHCR staten te ondersteunen bij het naleven van hun verantwoordelijkheden om de rechten en belangen van niet-begeleide of alleenstaande kinderen in Europa te waarborgen. Het '*Safe and Sound*' rapport presenteert verschillende vormen van bescherming, garanties in procesvoering, evenals de beste werkwijze, om ervoor te zorgen dat de rechten van de niet-begeleide en alleenstaande kinderen gewaarborgd worden en dat hun belangen behartigd worden bij het proces van aankomst, toegang tot het land, registratie, doorstroming tot instanties rondom kinderbescherming, procesplanning, het toepassen van het 'belangen' principe bij asiel- en migratie procedures, het identificeren van duurzame oplossingen en monitoren. Lees het rapport [hier](#).

RAPPORTEN / Beleidsdocumenten rondom het onderwijs van migranten kinderen en jonge mensen

Het *SIRIUS Network* rond het onderwijzen van kinderen en jongeren met een migrantenachtergrond hebben een [‘Agenda voor Migranten Onderwijs in Europa en de ondersteunde aanbevelingen voor de EU instellingen en voor de autoriteiten van de lidstaten’](#) (*Agenda for Migrant Education in Europe and the supporting recommendations for EU institutions and for Member State Authorities*). Hiermee presenteren ze hun visie op migranten onderwijs en een aantal beleidsaanbevelingen om een inclusief onderwijssysteem te promoten. Lees [hier](#) de volledige agenda. Naast de agenda, hebben *het SIRIUS Network* en *de Migration Policy Institute* zes beleidsnota’s uitgebracht. De eerste, genaamd: [‘Het verbeteren van het EU onderwijsbeleid: een kader bouwen waarmee jongeren met een migrantenachtergrond meer succes beleven’](#) (*Enhancing EU education policy: Building a framework to help young people of migrant background succeed*), biedt een overzicht van hoe diverse onderwijsbeleidsmaatregelen verbeterd kunnen worden om zodoende jongeren met een migrantenachtergrond (migranten uit landen buiten de EU, of kinderen van deze migranten) te helpen. Alle nota’s (in het Engels, Frans, Duits en het Spaans) zijn [hier](#) te vinden.

DETENTIE EN DEPORTATIE

BELGIË / Staatsecretaris van Asiel en Migratie wil ongedocumenteerde kinderen en families detineren

De nieuwe Belgische Staatssecretaris van Asiel en Migratie, Theo Francken, van de nationalistische Nieuw-Vlaamse Alliantie (N-VA), heeft plannen aangekondigd om ongedocumenteerde kinderen en hun families te detineren na zijn aantreden in oktober 2014. Hij benadrukte ook dat de capaciteit van detentiecentra aanzienlijk verhoogd moet worden en bekritiseerde het feit dat vele migranten zonder wettig verblijf zogenaamd vrij lopen vanwege de beperkte capaciteit van detentiecentra in België. De aankondiging van Francken werd bekritiseerd door diverse maatschappelijke organisaties en individuen. Zij probeerden de aandacht juist te vestigen op de slechte omstandigheden van de detentiecentra en de schendingen van de mensenrechten van migranten en vluchtelingen. De nieuwe Belgische regering werd door Koning Filip op 11 oktober 2014 beëdigd na de generale verkiezingen in mei 2014.

Bronnen: [RTBF](#), 13 oktober 2014; [Flanders Nieuws](#), 13 oktober 2014

FRANKRIJK / Ongedocumenteerde migrant beloond met medaille of deportatie

In september 2014, heeft Rachid J. het leven gered van een man die van de Pont-Neuf, een bekende brug in Toulouse, Zuid-Frankrijk, gesprongen was. Als erkenning van zijn moed, wilde de prefectuur van de Haute-Garonne regio, Rachid J. bedanken met een medaille voor zijn heldendaad. De politie ontdekte echter, na een controle van een kraakpand waar Rachid J. met een vriend verbleef in november, dat hij ongedocumenteerd was. Vervolgens werd Rachid J. gearresteerd, naar een detentiecentrum gebracht, en het proces gestart om hem te deporteren naar Algerije, zijn land van herkomst. De organisatie *La Cimade* pleit ervoor dat in deze situatie een uitzondering gemaakt wordt, en dat Rachid J. zijn verblijfsvergunning zou moeten krijgen naar aanleiding van zijn heldendaad.

Bron: [La Dépêche](#), 25 november 2014

FRANKRIJK / Migrantenorganisaties keuren de detentie omstandigheden in het land af

Op 18 november 2014, hebben vijf migrantenorganisaties (gespecialiseerd in het helpen van gedetineerde migranten in Franse detentiecentra), hun bevindingen gepresenteerd in een gezamenlijk jaarverslag. De vijf non-gouvernementele organisaties (NGO’s), *Assfam*, *Forum-Réfugiés-Cosi*, *France Terre d’Asile*, *Cimade* en *Ordre de Malte*, hebben de huidige regering bekritiseerd vanwege het gebrek aan hervormingen van het huidige detentiebeleid. In het rapport staat er dat tijdens 2013 meer dan 45.000 migranten gedetineerd werden. Van dit aantal waren meer dan 3.600 kinderen, wat aantoont dat er een netto toename is van het aantal gedetineerde kinderen (in 2012, 2.700 kinderen). Dit is opvallend, aangezien Franse president François Hollande juist beloofde een einde te maken aan deze praktijken. De NGO’s benadrukten ook diverse overtredingen op de rechten van de gedetineerde migranten. Volgens het rapport worden vele gedetineerden gedeporteerd zonder dat er een rechterlijke controle was op de waarborging van hun grondrechten. Het volledige rapport is [hier](#) te vinden.

Bron: [La Croix](#), 18 november 2014

GRIEKENLAND / Voortdurende mishandeling van migranten zonder wettig verblijf in gevangenissen en politiebureaus

Op 16 oktober 2014 heeft de delegatie van de *European Convention for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment* (CPT) een [rapport](#) gepubliceerd over de omstandigheden van irregulaire migranten in Griekenland. In het rapport staan 24 bezoeken aan politie- en grensbewaking bureaus, negen detentiecentra en zeven gevangenissen beschreven. De Commissie maakte gewag van diverse incidenten van mishandeling in politiebureaus en detentiecentra, en waren voornamelijk kritisch over de omstandigheden waarin de onbegeleide kinderen leefden.

Bron: [The Wall Street Journal's Brussels Blog](#), 16 oktober 2014

ITALIË / Rapport over hoe ongedocumenteerde migranten uitzettings- en detentiebevelen kunnen aanvechten en toegang tot justitie kunnen krijgen

In het rapport "['Ongedocumenteerde' Rechtvaardigheid voor Migrant in Italië](#)" (Origineel: *'Undocumented' Justice for Migrants in Italy*), gepubliceerd in oktober 2014, presenteerde de [Internationale Commissie van Juristen](#) (ICJ) een juridische analyse van de verschillende manieren waarop ongedocumenteerde migranten in Italië uitspraken over uitzetting en detentie kunnen aanvechten. Het rapport benadrukt de diverse tekortkomingen van het Italiaanse systeem betreffende het waarborgen van de rechten van ongedocumenteerde migranten (zoals de het recht op een rechterlijke uitspraak).

Bron: [International Commission of Jurists](#), 30 oktober 2014

PUBLICATIE / Open Access Now geeft brochure uit over de detentie van migranten

De *Open Access Now* campagne pleit voor meer transparantie en zichtbaarheid rond de werkelijkheden van migranten detentie, en publiceerde daarom de brochure 'De verborgen kant van migranten detentie in Europa' (Origineel: *The Hidden Side of Immigration Detention in Europe*), op 15 oktober 2014. Strokend met de opvatting dat de detentie van migranten op ruime schaal is geïnstitutionaliseerd en diegene die als 'ongewensten' worden beschouwd blijft criminaliseren, In de brochure werp, werpt men in de publicatie licht op de behandeling en leefomstandigheden van migranten in detentiecentra. De brochure is ook een reactie op het evaluatierapport van de 'EU Return Directive' ([Directive 2008/115/EC](#)) gepubliceerd door de Europese Commissie op 28 maart 2014, en poogt te beaandrukken dat er een kloof bestaat tussen de werkelijke leefomstandigheden van migranten in detentiecentra en de principes en richtlijnen om de mensenrechten te waarborgen, die in de EU Return Directive beschreven staan. Deze brochure is in het [Engels](#) en het [Frans](#) verkrijgbaar.

PUBLICATIES EN ANDERE BRONNEN

TERMINOLOGIE / Brochure die nauwkeurig taalgebruik promoot verkrijgbaar in het Nederlands, Italiaans en het Grieks

De brochure die beschrijft waarom de term 'illegale migrant' niet meer gebruikt zou moeten worden, en waarom de termen 'ongedocumenteerde migrant' en/of 'migrant zonder wettig verblijf' wenselijker zijn is nu ook verkrijgbaar in het [Nederlands](#), [Italiaans](#) en het [Grieks](#). Ook staat er in de brochure welke belangrijke instanties deze terminologie al verkiezen boven het eerder populaire 'illegale migranten.' De brochure is een belangrijk instrument van de campagne 'Woorden zijn van Belang' (Origineel: *Words Matter*), gelanceerd voor de *Platform for International Cooperation on Undocumented Migrants* (PICUM) in juni 2014, en pleit voor eerlijk en rechtvaardig taalgebruik wanneer er gesproken wordt van ongedocumenteerde migranten. Klik [hier](#) voor meer informatie over deze campagne.